

tako čitamo dan na dan in dasi so se vsi za-
služki skrčili in žanje le par ljudi, dasi
se je skoro vse podražilo, dasi je
polno ljudi brez dela, vendar dajejo
ljudje, dajejo, kar morejo, žrtvujejo iz dobrega
srca. Srednji, mali in prav majhni ljudje žrtvu-
jejo mnogo. Kaj ni to ginljivo, če uboga kmečka
ženica, ki komaj sama izhaja, nakupi mesa in
ga speče in speče lepega belega kruha ter nese
vse skupaj ranjenecem? Ali ni to požrtvovalnost,
če seže majhen uradnik, obrtnik in delavec
v žep in daruje za dobri namen? Vse to
je od ust odtrgano? Nič čuda torej,
če vprašujejo ljudje: Kje so pa milijonarji?
Ljubi rojaki, milijonarji so povsod, kjer ni ljudi,
ki trpe in stradajo, ki trdo delajo in molče
umirajo. Gospodje milijonarji žive v velikih in
bogato opremljenih palačah in v zračnih in le-
pih prostorih, kjer se veliko laglje vrenašajo
težave sedanje vojne, kakor v zaduhlih sobicah,
koder časih stanuje po pet in šest ljudi, O, da,
imena milijonarjev je tudi čitati med velikodu-
šnimi darovalci za ta in oni namen. Ta je ne-
kaj dal za vdove padlih vojakov, ta celo za
brezposelne delavce. Še veliko več je pa takih
milijonarjev, katerih imen ni nikjer čitati.
„Österreichische Volkszeitung“ je zadnjič ok-
rtačila dunajske milijonarje, da jih je povsod
dobiti, samo ne tam, kjer je treba kaj žrtvo-
vati. Po informacijah tega lista je na Dunaju
1100 milijonarjev, a izmed teh se jih je z da-
rili za ranjence itd. oglasilo samo nekaj nad
sto, vsi drugi so ostali skromno v zatišju in
niso v sebi čutili poklica, pokazati nekaj kava-
lirstva. Da, nekateri dunajski milionarji so se
tudi oglasili z darili. Ne govorimo o takih vele-
milijonarjih, kakor so Rothschildi in drugi Na-
bobi, ampak o „malih milijonarjih“, o ljudeh,
ki imajo po 10, 15 ali 20, ali 30 milijončkov.
Izmed vseh se jih je oglasilo z darili kakih sto,
a večinoma so darovali v — papirjih, ki jih
sedaj sploh ni mogoče prodati. Darovali so po
1000 do 10.000 kron in njihova imena so ble-
stela v vseh borzizanskih časopisih. „Österrei-
chische Volkszeitung“ se je postavila na stališče,
da bi vsak dunajski milijonar lahko daroval
100.000 kron, kar bi pri 1100 milijonarjih dalo
110 milijonov. To bi bila vsota, s katero bi se
dalo res kaj izdatnega napraviti. Toda dunajski
milijonarji se niso zmenili za apel „Österreich.
Volkszeitung“, nego so raje obdržali svoj denar.
Še slabše kakor dunajski milijonarji, so se ob-
nesli budimpeštanski in sploh provincijalni. Da-
rovali so kar mogoče malo, ali pa celo nič.
Noblese ni nobeden pokazal.

Slabo ravnanje z nemškimi vjetniki na Francoskem.

Berolin, 20. oktobra. (Kor. urad.)
Wolfov biro poroča: Da je postopanje z nem-
škimi vjetniki na Francoskem mestoma narav-
nost sramotno in nečloveško, potrjuje podčast-
nik Frank iz Delbrücka pri Kolonji, ki se je
preko Švice vrnil iz vjetništvo in ki se sedaj
nahaja v bolnišnici v Freiburgu. V svoji izpo-
vedi, ki jo je dal uradno na protokol pravi:

Kot vjetnika so me prepeljali v Clemant-
Ferrand na ondotno artiljerijsko vežbališče. V
imenovanem kraju se nahaja kakih 20 vjetih
častnikov in 700 vjetih vojakov. Vežbališče leži
1000 metrov visoko. Barake so lesene in na pol
razpadle. Skozi stene piha veter. Moštvo in
podčastniki morajo ležati na kamenitih tleh, ki
so pokrita s slabo slamo. Častniki stanujejo v
razpadlih barakah. Vsi so ali ranjeni ali bolni.
Bolezen pri častnikih, kakor tudi pri moštvu
povzroča deloma nemilo podnebnje, največ pa iz-
redno slaba hrana. Vsi dobivajo eno in isto
hrano, ne glede na to ali so zdravi ali bolni.
Vjetniki so silno shujšani. Razsaja med njimi
griza in pljučnica. Na te bolnike se Francozi
prav nič ne ozirajo. Bolniki, kakor zdravi vo-
jaki leže na kamenitih tleh. In če je tudi zdrav-
nik konstatiral pljučnico, vendar so pustili tako-
rekoč umirajoče vojake tamkaj ležati brez oedeje,
brez plašča, deloma brez suknje, brez nogavic
in brez čevljev. Obvezil sploh ni. Poveljstvo nad
vjetniki ima narednik, ki je bil preje podčastnik
v stotnji kaznjencev. Ta narednik je na naj-
okrutnejši način trpinčil vjetega bolnega profe-
sorja prava, ki je služil kot podčastnik, ga je

dal brez zaslišanja zapreti v samotno celico in
je kasneje naznanil, da je umrl. Vjetniki domne-
vajo, da je profesorja podčastnika ustrelil ali da
je umrl vsled slabega ravnanja.

Upor v Maroku.

V Maroku je izbruhnila vstaja, ki jo je že
pred dolgim časom pripravil dr. Moharrem,
tajnik panislamskega odbora, čegar niti obsegajo
ves svet. Dr. Moharrem je živel v Berlinu, kjer
so se tiskale in odpošiljale v Maroko neštete
tiskovine: letaki, brošure itd., v katerih se
ljudstvo poziva k upor. Dr. Moharrem je umrl
leta 1913., toda njegovo delo prinaša sedaj
obilen sad. Neposredno povod upor je dala od-
pošiljanje domačih čet na evropsko bojišče, ve-
liki izredni davki, obsežne rekvizicije tovornih
živali itd. Uporno gibanje je tem nevarnejše,
ker so skoro vse francoske vojaške čete na
Francoskem; domačim vojakom pa nikakor ni
zupati. Nemce izganjajo iz Maroka, italijanska
vlada spravlja svoje podnike v domovino. Fran-
cozi so se v svoji stiski zatekli k zadnjemu po-
močku: Poslali so v Maroko znanega njihovega
krotilca generala Liautey, ki je že dospel
tjekaj in se pod močnim spremstvom podal
v notranjost, da s svojim osebnim vplivom in
ugledom reši, kar se še rešiti da. Kako velikan-
skega pomena je Maroko za Francijo, kaže okol-
nost, da je lani trgovina z Marokom vrgla nad
208 milijonov frankov, skupaj z Alžiro in Tu-
nisom pa znaša letni trgovinski promet 1800
milijonov frankov. Važnejše je pa to, da Maroko
zagotavlja Franciji gospodarstvo v Sredozemskem
morju; ako pade Maroko, pade tudi odločilni
vpliv Francije na Sredozemskem morju.

Kusmanek.

Danes prinašamo sliko enega izmed najodličnejših
avstro-ogrskih vojskovodij. Ko so Rusi z velikansko
premočjo v Galicijo ušli, prišli so tudi do naše trdn-
jave Przemysl. To trdnjavo je branila vrla posadka
pod poveljstvom feldmaršallajnantanta Kusmanek. Rusi
so z največjo divjostjo napadli trdnjavo, in so pri teh

F. M. L. Kusmanek.

naskokih izgubili najmanj 40.000 mož. Pa ves njih na-
por je bil brezuspešen. Naš zapovednik trdnjave Kusma-
nek bil je leta 1860 v Herrmannstadtu rojen in je bil,
predno je prevzel branitev Przemysla, vodja prezidjal-
nega biroja v vojnem ministerstvu. Njegovo ime bo de
vedno slovelo v zlati knjigi hrabrih avstrijsko-ogrskih
vojskovodij.

Oblegovanje Przemysla.

Raznim poročilom vojnih poročevalcev po-
sнемamo sledeče vesti iz časa oblegovanja
naše gališke trdnjave Przemysl:

Trdnjavo Przemysl je zdaj popolnoma
prosta sovražnika. Tekom treh ted-
nov vršili so se jako krvavi boji. Rusi so dali
velikanske žrtve in so hoteli z vsemi sredstvi
vdreti v trdnjavo. Nastale so cele gore
mrličev pred trdnjavo. Ali naši hrabri
vojaki so pod poveljstvom zapovednika pod-
maršala Kusmaneka svojo nalogo sijajno
izpolnili ter vse grozovite ruske na-

pade odbili. Pri teh krvavih napadih so
Rusi izgubili več kot 40.000 mož,
medtem ko je naših le 1000 mož padlo.
Naši vojaki so se bili z nedoseženo hrabrostjo.
Na posameznih krajih prišlo je do hudih bojev
od moža do moža. V teh bojih so naši vojaki z
svojim navdušenjem vedno zmagali, čeprav so
se Rusi prav obupno bili, ker so jim za hrbtom
grozile lastne ruske mašinske puške. V resnici
so streljale ruske mašinske puške večkrat na
lastne svoje vojake, da jih s tem prisilijo do
prodiranja. Tudi v mesto Przemysl je padlo pre-
cej šrapnelov; pa škode niso napravili mnogo.
V mestu samem je bilo dovolj preskrbljeno za
živila; civilno prebivalstvo, ki je v mestu osta-
lo, je moralo namreč dokazati, da ima najmanj
za 3 mesece živil. Splošno se je življenje med
oblegovanjem v mestu popolnoma normalno raz-
vijalo. Obnašanje zapovednika in vojaštva je
vzbujalo toliko zaupanja, da ni bil nikdo vzne-
mirjen. Vsak dan so izhajali časopisi z vojnimi
poročili v nemškem, madžarskem in poljskem
jeziku. Ta poročila so prihajala v mesto po
brezžičnem telegrafu.

Po 36 urni avtomobilni vožnji prišli smo
vojni poročevalci v pondeljek tako rekoč z zad-
njo kapljo bencina v Przemysl. Potovali smo
cele noči, vozili smo se mimo tisočero voz z
mrtvimi trupli padlih vojakov in trupel ubitih
konj, mimo težkih kanonov in poljskih pekaren,
ki so vedno na vso moč delale. Najmanj 12
krat smo se vstavili na ne prehodni cesti, tako
da so nas morali z lopatami izkopati iz ilovice
in blata. Končno sploh nismo mogli naprej in
smo morali noč v avtomobilih prespati sredi
ceste. V jutrajnem mraku napeli so naši mo-
torji zadnje moči, da nas pripeljajo naprej. Po-
znejše smo izvedeli o oblegovanju sledeče točke.

Oblegovanje se je vršilo tako-le:

Dne 16. septembra so se prikazali Rusi
prvič pred trdnjavo. Sovražnik se je obotavljalje
približeval. Najprej so prišli kozaški oddelki, za
njimi pehota; kmalu za temi pa velike mase
vojaštva, ki so kakor železni obroč obkolile
trdnjavo.

Sovražnik se je zelo težko približeval, ker
je vsak čas izpadla posadka iz trdnjave ter s
tem pokazala svoj ofenzivni duh. Vsak korak so
moral plačati Rusi s težkimi žrtvami. Naši to-
povi so izvrstno delovali že na veliko daljavo.

Dne 2. oktobra smo zapazili zunaj na polju
veliko belo zastavo, ki se je počasi približevala
našim črtam. Prišel je parlamentar, neki pod-
polkovnik ruskega glavnega štaba. Častniki na-
šega glavnega štaba so spremili parlamenterja,
ki je imel zavezane oči, v trdnjavo na posve-
tovanje. Cel ta prizor je izgledal skoro šaljivo,
in skoraj se je slišalo, da bi si Rusi hoteli od
nas izposoditi nekoliko topov. Parlamentar je
prinesel pismo poveljnika oblegovalne vojske, ki
ni bil drugi kakor Bulgar Radko Dimitrijevič. V
pismu poziva naše poveljstvo, da mu izročijo
trdnjavo.

Dne 5. oktobra so Rusi energično nasko-
čili našo jugovzhodno fronto in obenem na dru-
gih straneh uprizorili demonstrativne juriše proti
drugim fortom. Takoj smo spoznali sovražnikov
namen, da hoče z močnim razvojem sil in gro-
znim bombardiranjem iz 8-, 10-, 15-, 18- in
20kaliberskih topov po vzoru Drinopolja, ali
celo Lütticha tudi z mornarškimi topovi z na-
skokom osvojiti trdnjavo, katera je stala ne-
omajno v tem silnem ognju.

Naskok se je pričel 6. oktobra in je traja-
l brez ponehanja 72 ur. Vsi napadi
so bili od naših hrabrih čet, ki niso niti v
ognju najtežjih ruskih topov izgubile hladno-
krvnost, razbiti. Naše moštvo je streljalo z ve-
likim uspehom. Posebno velik je bil učinek
streljanja pešcev, strojnih pušk kakor tudi top-
ničarjev. Rusi, prezirajoči smrt, so zopet napa-
dali, pri čemur so si znali izvrstno pomagati s
kopanjem strelnih jarkov. Tudi rusko topništvo
je izvrstno delovalo, ali z zelo majhnim uspe-
hom, ter se je mogla škoda na utrdbah takoj
popraviti. V mesto samo je padlo malo granat,
posebno blizu zgradb poveljništva. Utrdbe same
so bile malo poškodovane. Neka utrdba je bila
zadeta na 250 krajih, ali je ostala popolnoma
nepoškodovana. Oblegovalna vojska je štela pet
zborov, največ takih čet, ki so bile nalašč iz-
urjene za oblegovalne boje.

Dne 8. oktobra je napad prenehal. Ruske čete so se umaknile in naše čete so jih energično preganjale. Umikanje je bilo podobno begu. Medtem je bila ofenziva naše glavne vojske tako uspešna, da je sedaj Przemysl svoboden. Samo na vzhodni fronti še demonstrirajo ruske čete, najbrž da skrivajo svoje umikanje. Kanonada traja danes od ranega jutra. Z dovoljenjem trdnjavskega poveljnika sem obiskoval dan pozneje utrdbo v skupini Siedliczka. To je edina točka v trdnjaski črti, kjer so Rusi v noči od 7. na 8. oktobra prodrli skozi različne ovire, ali hvala junaški posadki, katera se je borila tri in pol ure proti petkrat močnejšemu sovražniku, dokler ni prišla pomoč. Rusi, ki so prodrli, so plačali svoje drzno podjetje s smrtjo ali pa so bili vjeti, nobeden se ni vrnil. Še sedaj se vidijo sledovi grozne bitke, ki nima, kar se tiče grozovitosti para.

Pozneje smo poročevalci obiskali trdnjavo; ves čas čuli smo gromenje kanonov, ki je postajalo semtertja posebno močno. Posebno zanimiva je bila neka utrdba; ta je bila v 4 dnevem boju več kot 500 krat zadeta, blizu te utrdbe pa je padlo okoli 8000 ruskih krogelj. Iz te utrdbe same pa se je 3000 krat ustrelilo. Sovražnik se je približal utrdbi do 700 korakov; padlo je tukaj 5000 Rusov. Naši pa so izgubili vključ peklenskemu ognju le enega mrtvega in 7 ranjencev. Vse poškodbe, ki so se zadale naši utrdbi podnevi, popravili so naši vojaki ponoči. Zapovedoval jim je tukaj oberlajtnant Mikes. Okolica utrdbe bila je popolnoma prazna, vse drevje podrto; povsod je bila napravljena ograja iz trnjeve žice. Zadnja stran utrdbe se najlaže primerja z vinskimi kletmi. Na vse strani vodijo vojne železnice in brzojavne žice k zalogi municije. Na drevesih so se nahajala opazovališča za vodstvo ognja. Blizu utrdbe se je bil krvavi boj, katerega so se udeležili tudi deli graškega armadnega kora, torej štajerski vojaki. Sovražnik je bil vržen nazaj in je moral čez reko San pobegniti.

Glasom izjav trdnjavskega zapovednika se nahaja tretji armadni kôr (torej naši vojaki) v izbornem stanju in se junaško vojskuje. Vojaške čete so izborno razpoložene. Tudi v sedanjih bojih ob reki San je naložena našim četam zopet sijajna naloga, ki jo bo naš železni tretji kôr gotovo zopet častno izvedel v svojo čast in v slavo domovine.

Vojska

divja in nikdo ne ve, kako dolgo bode trajala. V teh resnih časih kaže se pomen društva

„Rdeči križ,“

ki skrbi za ranjence vojne, posebno očitno. Prosimo torej vsej, ki imajo čisto srce za našo domovino, da naj

žrtvujejo

za to prepotrebno društvo vsaj malo darilo!

Gospodarske.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdice so letni in kramarski sejmi; sejmi, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejmi, sejmi z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 26. oktobra v Lipnici*; v Lembergu*, okr. Šmarje pri Jelšah; v Ribnici**, okr. Marenberk; v Hausu**, okr. Schladming; pri Sv. Ani**, okr. Obdach; pri Sv. Jurju na Stifingi**, okr. Wildon.

Dne 27. oktobra v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Gradcu (z uporabno živino).

Dne 28. oktobra na Muti**, okr. Ma-

renberk; v Gleisdorfu; v Windisch-Hartmannsdorfu, okr. Gleisdorf; v Koprivnici**, okr. Kozje; pri Sv. Lovrencu**, okr. Bruck; v Fürstenfeldu**, pri Sv. Štefanu**, okr. Kirchbach; v Judenburgu; pri St. Janžu ob T.**; okr. Oberzeiring; v Gleinstättenu**, okr. Arvež; v Gaishornu, okr. Rottenmann; v Slovenski Bistrici**, v Cmurku**, pri Sv. Tomažu**, okr. Ormož; v Mauritzenu, okr. Frohnlaiten; pri St. Jarju ob juž. žel.**; okr. Celje; v Gornjem Gradu**, v Voitsbergu**, pri Sv. Petru, okr. Oberwölz; v Mariboru*; v Imenem (svinjski sejem), okr. Kozje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 29. oktobra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 30. oktobra v Rogatcu (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s klavno živino).

Dne 31. oktobra v Brežicah (svinjski sejem; na Ptujski Gori*, okr. Ptuj.

Dne 1. novembra v Palfau, okr. St. Gallen; na Ptujski Gori, okr. Ptuj.

Dne 2. novembra v Eggersdorfu, okr. Gleisdorf; v Deutschlandsbergu**, v Breitenfeldu, okr. Feldbach; pri Sv. Vidu na Vogau**, okr. Lipnica; v Celju*.

Dne 3. novembra v Pišecah**, okr. Brežice; pri St. Ozbaltu**, okr. Oberzeiring; v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinarji); v Ptuj (sejem s konji in govedom); v Gradcu (sejem z rabno živino).

Dne 4. novembra v Steinu na Aniči*, okr. Gröbming; v Lučanah (sejem z drobnico), okr. Arvež; v Konjicah*; pri Sv. Petru pri Preboldu*, okr. Celje; v Ptuj (svinjski sejem).

Dne 5. novembra na Bregu pri Ptuj (svinjski sejem); v Gradcu (sejem s konji in klavno živino).

Dne 6. novembra v Brežicah**, v Pichlu, okr. Bruck; v Feldbachu**, v Stainachu**, okr. Irdning; v Lembergu, okr. Hartberg; v Knittelfeldu**, pri Sv. Janžu**, okr. Arvež; v Wolfsbergu**, okr. Wildon; pri Sv. Lenartu**, pri Sv. Vidu**, okr. Ptuj; v Rogatcu (svinjski sejem); v Wundschuh**, okr. Graška Okolica; v Ligistu**, okr. Voitsberg; v Kindbergu**, pri Novi cerkvi**, okr. Celje; na Rečici**, okr. Gornji grad; v Gadcu (sejem z zaklano živino).

Dne 7. novembra v Brežicah (svinjski sejem); na Ponikvi**, okr. Šmarje pri Jelšah.

Kako se lahko shrani krompir in razno korenstvo, če ni primernih kleti na razpologo?

— Posebno letos kaže vse, da bo treba poskrbeti za to, da se ohrani čez zimo čim mogoče mnogo krompirja in korenstva. Vsak kmetovalec pa še danes nima primernih t. j. primerno vlažnih, ne zadublih in ne pregorkih kleti — shramb za te pridelke, marveč temu ravno nasprotno. Marsikateri ima sicer primerno shrambo, ali morda je ta za hranjenje večjih množin krompirja in korenstva premajhna. Prvi kakor drugi si bosta morala potem takem pomagati na kak drug način. V tem slučaju se da odpomoči s s takozvanimi podsipnicami, t. j. z zemljo napravljenimi jamami na prostem. Poglejmo torej, kako se napravi podsipnica. Najprvo se poravnata zemeljska površina približno 1:3 m na širokem in v potrebni dolžini, ter nakopiči, poprej skrbno prebran in osušen krompir ali korenstvo čez rob tega prostora, naj se dene ob robu kak slamat svitek ali pa naj se izkopa na celem prostoru zemlja z lopato globoko. Nekak jarek pa se sme napraviti le tedaj, če ni nikake nevarnosti, da bi voda ostajala pod kupom krompirja ali korenstva. Zemljišče, na katerem se hoče napraviti podsipnico, mora biti peščeno ilovnato ali pa ilovnato peščeno. Napravljeni kup naj se pokrije spočetka približno 5 cm na debelem s slamo in napravi kakih 60—100 cm od roba kupa krog in krog jarek. Zemljo iz jarka naj se vrže na slamo, s katero je kup pokrit, tako da bo slama z zemljo na tenkem pokritu. Ker pa se začne krompir ali korenstvo, spravljeno na kup, v kratkem potiti, zato se ne sme vrha kupa ali grebena z zemljo pokriti, da bo puš lažje uhajal iz kupa. Kakor hitro nastopi hujši mraz, naj se pokrije kup 1/2—1 m na debelem z zemljo in obenem dlan na debelo z gnojem, slamo ali pa listjem. Še boljši je, če se dene slamo in drugo enako med zemljo s katero se kup zasipa.

Spomladi, ko mraz popusti, naj se nekoliko

zemlje s kupa odgrne, da se shranjeni pridelek preveč ne ugreje in začne poganjati.

Nekoliko načinov o ravnanju z vinom. — Ravnatelj Zweifer je priredil na deželnem poskuševališču v Mariboru poskuse, da bi se uveril, na kakšen način bi se dala napačna vina popraviti. Dosegel je pri teh poskusih naslednje rezultate: 1. Pri motnem, temnem vinu, ki je imelo okus in duh po plesnivcu, ni dosegel z dodatkom sezamovega olja posebnega uspeha; večje množine tega olja so podelile vinu močan duh po olju; dodatek 100 gr. Eponit-a (Eponit je iz rastlinskega olja zadobljeno novo čistilo, ki se je doslej baje vsakrat dobro obneslo) na vsakih 100 l vina in filtriranje po šestih dneh je napravilo popolnoma svetlo vino, prijetnega okusa. 2. Z dodatkom 5 gr. natrijumovega bisulfita, 6 gr. želatine in 5 gr. tanina na vsakih 100 litrov, je zadobilo močno pornjavelo vino svitlo barvo. Tudi dodatek 40 gr. Eponit-a in 5 gr. natrijumovega bisulfita na vsakih 100 l vina je izvrstno učinkoval. 3. Dodatek 150 gr. ogljenčeve kislega apna, 12 gr. želatine in 10 gr. tanina na vsakih 100 l motnega in kislega vina, ki je imelo okus po sodu (12,7% skupne kisline) je vino lepo čistilo; vino je imelo čist okus in je postalo milo. Sezamovo olje ni nič izdalo; vino je dobilo okus in duh po tem olju. 4. Razbarvanje belega, iz črnega grozda napravljenega vina. To vino, ker je bilo preveč zagorele barve, je hotel razbarvati, da ga potem zveže z belim vinom. V enem slučaju je zadoštovalo 75 gr. Eponit-a na vsakih 100 l vina, v drugem pa šele 100 gr. 5. Popravljanje poerene slivovke. Z uporabo tanina, in želatine oziroma posnetega mleka, še ni bilo mogoče zadobiti prave barve. Z dodatkom 230 gr. Eponit-a je postala slivovka, dasiravno se je le zelo počasi čistila, popolnoma čista in tudi ni imela nikakega postranskega okusa. Popolen uspeh pa se je doseglo šele z zopetnim destiliranjem, potem ko se je priložilo slivovki poprej nekoliko vode.

Krma za mlado živino. — Nadzornik B. Schumy pravi, opiraje se na lastna opazovanja in izkušnje to le:

Pokladanje samega ovsa poleg sena stane preveč, zato naj se nadomesti del predragega ovsa z močnimi krmili n. pr. s semletimi oljnimi tropinami.

Za delni nadomestek ovsa se zelo priporoča semlete sezamove tropine, po katerih pridobi tele ne samo na teži, marveč stane tudi krma v obče manj.

Živina pridobi na živi teži oziroma prej doraste, samo če se ji poklada zadostna mnežina močnih krmil. Potrebno množino beljakovin mora dobiti žival na vsak način v zadostni meri. Kakor hitro žival primerne množine beljakovnatih snovi ne dobiva, potem je skoraj gotovo, da stane vsak kilogram prirastka na živi teži mnogo več, nego če teh ne dobiva.

Hranjenje sadja. Preden se sadje dene v sadno shrambo, naj se ista najprej prav dobro prezračijo, nato okna zapre in zažvepla. Za vsak kubični meter prostora naj se vzame po 1 gr. žvepla, deno v kakšno kozico žrjavico in vrže nanjo to žveplo. Da se sadje dalj časa ohrani, mora biti shramba hladna in rajši nekoliko bolj vlažna nego presuha. Zelo važno je, da nima sadna shramba nikakega tujega duha, kajti hranjeno sadje vleče razne duhove rado nase, in če se jih navzame, dobi njegovo meso zopern okus in duh. Ako je sadna shramba prevlažna, se razvijajo razne glivice, ki provzročajo potem gnitje sadja. Če se taka shramba prav pridno prezračuje, odvrne se od sadja tudi to nevarnost. Je pa shramba presuha, sadje premočno uvne. V takem slučaju naj se tlak shrambe večkrat poškopri z vodo, ali pa naj se postavi v njo posoda z vodo. Svetloba in poleg še gorkota provzročita prehitro zoritev sadja, zato naj se poskrbi, da bo shramba ne le hladna, ampak kolikor mogoče temna.

Krmenje z želodrom je na pravem mestu samo pri prešičih, kajti samo te živali ga prav dobro izkoristijo in jim prav nič ne škoduje, med tem ko vpliva pri govedu in konjih več ali manj neugodno. Špeh prešičev, krmiljenih z želodrom, je mnogo boljše od špeha z želodrom nekrmljenih prešičev, on je jedrast, bolj gost in ima tudi izborn okus. Vsakemu pitalnemu prešiču se da na dan lahko po 1/2—1 kg želoda. Ker pa vsebuje želod razmeroma le malo beljakovin, zato je treba,